

Prosjektplan

«Bærekraftig næringsutvikling med fritidsboligene i sentrum»

OPPLYSNINGER OM SØKER

Prosjekteier: Regionrådet for Fjellregionen, Aumlivn. 4c, 2500 Tynset

Prosjektansvarlig: Bjørn Frydenborg, regional nærings sjef tlf. 901 05 597.

bjorn.frydenborg@hedmark.org

Fjellregionen består av følgende 8 kommuner: Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen.

Arbeidsutvalget i Regionrådet vil fungere som styringsgruppe.

Det opprettes en prosjektgruppe med representanter fra de 8 kommunene og arbeidsgrupper med deltagere fra målgruppene.

Kort beskrivelse

I de åtte kommunene i Fjellregionen er det registrert 11755 hytter/fritidsboliger. Disse utgjør en betydelig ressurs for grunneiere, handelsstand, håndverkere, opplevelses- og kulturnæring og øvrig næringsliv med et stort uforløst potensiale. Vi vil iverksette et arbeid med hovedmålet "Økt antall aktive fritids-/hytteeiere og brukere som skal bidra til økt og bærekraftig verdiskapning og næringsutvikling i Fjellregionen." Gjennomføre en felles hytteundersøkelse og som skal føre til mer målrettet tilbud fra næringsliv og arrangementer.

- **Bakgrunn**

Hytte- og fritidsboligeiere utgjør en betydelig ressurs for grunneiere, handelsstand, håndverkere, opplevelses- og kulturnæring og øvrig næringsliv i kommunene i Fjellregionen. Hyttebygging og hytteeiernes innkjøp er ofte undervurdert i forhold til næringsutvikling i lokalsamfunnet. Flere fornøyde hytteeiere og god tilrettelegging er viktige forutsetninger for at fritidsboligen benyttes mest mulig. "Deltidsinnbyggerne" er ofte et uutnyttet potensial for lokalt næringslivet. For flere av kommunene er turismen knyttet til bruk og bygging av private hytter viktigere enn de kommersielle overnattingsbedriftene.

Hyttetall fra statistikknett.no/reiseliv/hytte:

Kommune	2000	2015	Endring siste år
Holtålen	914	1101	+ 23
Røros	2219	3228	+ 28
Os	943	1075	+ 1
Tolga	495	701	+ 1
Tynset	1692	1828	0
Alvdal	775	739	+ 3
Folldal	540	520	-29
Rendalen	2120	2563	+ 10
Samlet for regionen	9698	11755	37

Det skal bygges flere fritidsboliger/hytter. Hva må gjøres for at nye og eksisterende fritidsboliger/hytteiere vil øke bruken av lokale leverandører og aktiviteter. I en planleggings- og utbyggingsfase bør det være et mål at flest mulig tjenester blir kjøpt i regionen og at grunneiere "sitter i førersetet" og styrer prosessen for å få mest mulig ut av næringsutviklingen. Vi vil bistå bl.a. grunneiere og utbyggere i denne prosessen for å utvikle samarbeidsmodeller, i planlegging og næringsutvikling både i utbyggings- og driftsfase.

Størrelse på fritidsbebyggelsen kan ha betydning for områdekarakter og opplevelse av landskapet og de fysiske omgivelsene. Det kan også ha samfunns- og planmessige konsekvenser. I tillegg til direkte og indirekte miljøvirkninger gjennom hyttenes "økologiske fotavtrykk", kan størrelsen ha betydning for behov og kapasitet på teknisk infrastruktur, og i forhold til behov og plikter innenfor kommunal tjenesteyting, eksempelvis i helsesektoren.

Skillet mellom bolig og fritidsbolig viskes mer og mer ut, ved at fritidsboligene framstår som bolig nr. 2.

- Kan fritidsbeboere lokkes til stedet gjennom gode opplevelser på hytta?
- Kan en skape gode minner, positive rykter eller ønske om å bli værende gjennom at kommunen er et godt sted å bo.
- Kan fritidsbeboere bli en aktiv ressurs i kommunen, kanskje bosette seg og ta med/utvikle egen næring.

I Fjellregionen har vi mange eksisterende tilbud og utviklingsprosjekter som er naturlig å koble til dette prosjektet. Vi vil koble dette prosjektet med hva som skjer innen lokalmat og opplevelser, aktivitets og arrangementsutvikling, friluftsliv/folkehelse, utmarksnæring med fiske, sykling, vandring, ski, fjellandbruket besøksgård, seterturisme. Flere prosjekter og aktiviteter er også koblet mot reiselivsnæringen. Det er mange forskjellige aktører som jobber med dette, noe enkeltvis til regionale prosjekter i regi av f.eks. Rørosmat og Destinasjon Røros. Prosjektet vil samarbeide nært med disse.

I regionrådets strategisk næringsplan har vi Fritidsboliger/hytter som et satsningsområde for verdiskapning og næringsutvikling.

- **Mål**

Regionen har et høyt antall hytter og fritidsboliger, totalt 11755 registrerte hytter. Vi ønsker å utløse den ressurs fritidsbolig-/ hytteeiere og brukere kan være for utvikling i våre kommuner. Prosjekt «Fjellregionen som aktiv fritidsarena» skal være et samordnet prosjekt med alle kommunene i Fjellregionen.

Flere fornøyde hytteeiere/brukere og god tilrettelegging er viktige forutsetninger for at fritidsboligen benyttes mest mulig.

Kommunene i Fjellregionen har mange hytter og det har i flere kommuner vært bra hyttebygging og som har medført mange oppdrag for entreprenører, bygge-, handel- og servicebransjen. Noen kommuner har mindre hyttebygging, men har et potensiale. Alle kommunene legger til rette for hyttebygging, men trenger økt kunnskap for gjøre tilretteleggingen enda bedre.

Reiselivet og hyttebruken i Fjellregionen er viktig og det er mange ulike aktiviteter og tilbud innen Natur-, Mat-, aktivitets- og arrangementsopplevelser. Fritids-/hyttebeboerne skal bevist gjøres til enda større bruk av dette. Det skal etableres et system for enklere å kommunisere med hytteeierne fra forskjellige lokale aktørene som kommune, grunneiere, handelsstand, arrangører og reiseliv. Om mulig etableres en email database pr. kommune.

Med mer kunnskap, bedre og mer målrettet tiltak kan den øke økonomiske verdiskapning og næringsutviklingen basert på fritidsbolig-/hytteeiere og brukere for aktivitets-/opplevelsesleverandører, service og handelsbransjen.

Ved større arrangementer og stevner i regionen er det for liten kommersiell overnattingskapasitet. Det er et mål å øke tilgangen på kommersielle senger og utleie av fritidsboligene/hyttene. Til rette leggingen av utleie, øke andel hytter som leies ut.

Hovedmål

Øke antall aktive fritids-/hytteeiere og brukere som skal bidra til økt og bærekraftig verdiskapning og næringsutvikling i Fjellregionen.

Delmål

- Gjennomføre en hytteundersøkelse og spre kunnskap om resultatene.
- Stimulere til utvikling av flere fritidsboliger tilpasset markedet.
- Bidra til mer målrettet hyttebygging - bruk mot forskjellige markedssegmenter, aktiviteter som langrenn, vandring, fisk etc. og arrangementsopplevelser.
- Etablere et ambassadør-/medspillernettverk av fritidsbeboere.
- Bedre handels- og servicetilbudet overfor hytteeierne gjennom økt kunnskap.
- Arrangementer, aktivitets- og opplevelsesaktører skal bli mer aktive tilbydere mot fritidsbeboere.
- Utarbeide forslag til hvordan fellesgoder som løypekjøring mm. kan finansieres.

- **Kort om hvordan prosjektet er tenkt gjennomført**

For å ha et faktagrunnlag mener vi det bør gjøres en hytteundersøkelse i alle kommunene. Noen kommuner har tidligere gjort en hytteundersøkelse som sammen med en ny kan vise utviklingen over tid. Den gir kunnskap og grunnlag for valg og beslutninger. Det være seg saker som regulering av arealer, infrastruktur, beredskap, men også om tilbud og aktiviteter de bruker eller ønsker. En hytteundersøkelse gjennomføres først. Svarene vil gi svar på nå situasjonen, samtidig som de vil gi grunnlag for hva som bør gjøres. Både kommunene og næringsaktører vil ha nytte av dette.

Skal også gi svar på om de vil inngå i en e-post database for å motta informasjon og tilbud. Også villigheten for hytteutleie skal det svares på.

Gjennomføring av hytteundersøkelsen vil bli gjort av en aktør som har gjort slike hytteundersøkelser tidligere i andre kommuner. Det vil bli samarbeid med høgskole som har gjort forsknings- og utviklingsprosjekter på fritidsboliger/hytter. Dette for å øke kunnskapen før beslutninger og utvikling av tiltak/aktiviteter gjennomføres.

Basert på resultatene i hytteundersøkelsen vil det bli lagt opp til arbeidsgrupper med de forskjellige aktørene. De vil da få anledning til både å heve sin egen kompetanse, men også videreutvikle sine tilbud og aktiviteter.

Resultater

Gjennom hytteundersøkelsen vil private og offentlige aktører få økt kunnskap om hytteeierne og deres ønsker og behov. Dette vil øke bevisstheten om hvordan verdiskapningen kan økes gjennom systematisk arbeid for å nå delmålene i denne prosjektplanen basert på den unike kunnskapen som framkommer.

Effekter

Økt bruk av hyttene i regionen, bedre tilbud tilpasset gjenestenes ønsker og behov, økt bruk av eiere/brukere som medspillere i samfunnsutviklingen i Fjellregionen og dermed verdiskapningen. Dette vil i sum være viktige bidrag for å nå regionenes mål om flere innbyggere og arbeidsplasser - å bli mer attraktiv for besøkende, boende og turister.

Kritiske suksessfaktorer

Respons og positiv deltakelse fra hytteeiere.

Aktiv deltagelse fra lokalaktører.

Økt kunnskap, kommunikasjon, informasjon, inkludering og samhandling skal bedres.

Det vil også etableres samarbeid med høgskolemiljøer om flere av teamene.

- **Milepæler**

Oppstart av prosjektet 1.09.15. Avsluttes 30.08.2016.

Prosjektet starter med en kartlegging – kunnskapsinnhenting. Forsetter med å utvikle og gjennomføre konkrete tiltak og kunnskapsheving med temasamlinger overfor forskjellige målgrupper for å nå hoved- og delmålene.

1. Gjennomføre en hytteundersøkelse. September - november 2015.
2. Bearbeide svarene, ha informasjonssamlinger om resultatet. November 2015.
3. Lage adresseregistre, epost - database for informasjon og markedsføring overfor hytteeiere som har gitt tillatelse pr. kommune. Desember 2015 - januar 2016.
4. Utrede hvordan finansiere fellesgoder, eks. løypekjøring. Januar – juni 2016.
5. Etablere oversikt av eiere som ønsker hytteutleie. Februar – april 2016.
6. Kompetanseheving - temasamlinger for kommuner, hytteutbyggere og Aktivitets- og opplevelsesaktører. mars – mai 2016
7. Handel- og servicenæringen som tilbydere til hyttebrukere. Januar – mars 2016
8. Hytteeiere som ambassadører/medspillere. Mars- juli 2016.
9. Avslutning av prosjektet juli – august 2016

- **Kostnadsoverslag og forslag til hvordan prosjektet skal finansieres**

BUDSJETT	
Utgifter	1 år
Prosjektledelse med bistand (egeninnsats kr 90.000)	400 000
Prosjektgrupper (egeninnsats 150.000)	200 000
Hytteundersøkelse (egenfinans kommuner kr 140.000)	300 000
Tema/fagsamlinger	50000
Fagekspertise høgskole	100 000
Div (adm, husleie etc)	50 000
Sum	1100 000
Inntekter	
Prosjektmidler fra Hedmark Fylkesk.	550 000
Egeninnsats a kr 500 pr time	240 000
Egen finansiering kommunene/ regionrådet	140 000
Bidrag fra næringslivet	170 000
Sum	1 100 000

Egeninnsats er deltagelse i styringsgruppa, prosjektgruppa, arbeidsgruppene, møter og samlinger både fra kommunene og private aktører.

Egenfinansiering er fra kommunene, dekker portoen vedr. hytteundersøkelsen satt til kr. 15,- pr brev/hytteier, totalt kr 140.000. Egeninnsats er arbeidstimer og reiseutgifter vedr. prosjektarbeid, møter og samlinger.

Det søkes om kr 550.000 fra prosjektmidler til verdiskapning og næringsutvikling i fjellregionen.